

PROTOCOL

Medicijngebruik en medisch handelen

Montessorischool Haaksbergen

Montessorischool Haaksbergen

Maakt leren leuk!

Met elkaar leren wij iedere dag.

Protocol Medicijngebruik en medisch handelen

Onderdeel veiligheidsbeleid Montessorischool Haaksbergen

Contactgegevens

Montessorischool Haaksbergen

Weertseriet 19

7481 BC Haaksbergen

Telefoon: 053 572 40 76

E-mail: info@montessorihb.nl

Website: www.montessorihb.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Doel	5
2. Toelichting	5
3. Uitgangspunten	5
3.1. Toedienen geneesmiddelen	
3.2. Soorten geneesmiddelen	
3.3. Wet BIG	
4. Afspraken	7
4.1 Voorschriften	
5. Medische handelingen	8
5.1. Categorie 1: Voorbehouden handelingen	
5.2. Categorie 2: Afgeleide medische handelingen	
5.3. Categorie 3: Eenvoudige handelingen	
6. Stroomschema	9
Bijlage 1. Overeenkomst gebruik geneesmiddelen	
Bijlage 2. Overzichtslijst geneesmiddelen	

We hebben ten behoeve van de leesbaarheid gekozen om alleen het woord ouders te gebruiken. Wij bedoelen dan niet alleen de ouders, maar ook de verzorgers van de kinderen.

Inleiding

Beste ouders,

Op onze school worden leerkrachten af en toe geconfronteerd met de vraag van ouders of zij geneesmiddelen willen toedienen aan hun kind. Sinds de invoering van de Wet BIG (de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) kunnen leerkrachten, die medicijnen toedienen aan kinderen zonder schriftelijke toestemming van de ouders, persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele gevolgen. Daarom is het van belang om bij het toedienen van medicijnen altijd volgens het desbetreffende protocol te werk gaan.

Wanneer blijkt dat een kind het medicijn ook nodig heeft gedurende zijn verblijf op school, zal er altijd een "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" opgesteld moeten worden. Dit is een schriftelijke overeenkomst, waarin ouders hun toestemming geven om het medicijn toe te dienen aan hun kind. In de bijlage vindt u deze overeenkomst.

Namens het team van Montessorischool Haaksbergen,

Barbara Keijzers
(directeur)

1. Doel

Het vastleggen van afspraken op het gebied van geneesmiddelenverstrekking en het verrichten van medische handelingen op Montessorischool Haaksbergen.

2. Toelichting

Op Montessorischool Haaksbergen worden leerkrachten af en toe geconfronteerd met de vraag van ouders, of zij geneesmiddelen willen toedienen aan hun kind. Sinds de invoering van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) kunnen leerkrachten, die medicijnen toedienen aan kinderen zonder schriftelijke toestemming van de ouders, persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele gevolgen. Daarom is het van belang om bij het toedienen van medicijnen altijd volgens onderstaande richtlijnen te werk te gaan.

3. Uitgangspunten

3.1. Toedienen geneesmiddelen

Wij streven ernaar om op onze school geen geneesmiddelen toe te dienen aan de kinderen. Daar waar mogelijk wordt een geneesmiddel door ouders zelf toegediend. Bij medicijnen, die bijvoorbeeld twee keer per dag en niet tijdsgebonden gegeven moeten worden, is dit heel goed mogelijk. Wanneer blijkt dat een kind het medicijn ook nodig heeft gedurende zijn verblijf op school, zal er eerst gekeken worden naar mogelijkheden waarbij ouders naar school komen om het medicijn te geven. Indien dit ook niet mogelijk is zal er altijd een 'Overeenkomst gebruik geneesmiddelen' (zie bijlage 1) opgesteld worden. Dit is een schriftelijke overeenkomst, waarin ouders hun toestemming geven om het medicijn toe te dienen aan hun kind.

3.2. Soorten geneesmiddelen

Kinderen kunnen geneesmiddelen voorgeschreven krijgen door een huisarts of specialist. Het betreft middelen, die op recept voorgeschreven worden. Ouders kunnen ook vragen om geneesmiddelen toe te dienen die niet op recept verkregen zijn, maar die zij zelf bij de apotheek of drogist gekocht hebben. Deze zelfzorgmiddelen kunnen echter minder onschuldig zijn, dan men vaak denkt. Ook voor deze middelen dient een "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" (zie bijlage 1) ingevuld te worden. Geneesmiddelen die in Nederland toegelaten zijn, zijn herkenbaar aan de vermelding RVG + een volgnummer op de verpakking. Homeopathische middelen zijn voorzien van de vermelding RHV + volgnummer.

3.3. Wet BIG

Om te kunnen beslissen of een medicijn toegediend kan worden, is het van belang te weten hoe het medicijn toegediend moet worden. Niet alle medicijnen kunnen worden toegediend door leerkrachten van onze school. Bepaalde medische handelingen, zoals bijvoorbeeld het geven van injecties, mogen alleen door gekwalificeerde, bevoegde beroepsbeoefenaars (artsen, verpleegkundigen, e.d.) worden uitgevoerd. Dit is geregeld in de Wet BIG. Medicijnen die ouders thuis zelf aan hun kind toedienen (alleen oraal of als zalf op de huid), kunnen leerkrachten doorgaans ook toedienen. Voorwaarde is wel, dat zij door ouders goed geïnstrueerd worden en zichzelf bekwaam genoeg achten om het medicijn toe te dienen. Rectale medicijnen worden niet door ons toegediend.

Geneesmiddelen op recept, voorgeschreven door een arts. Hieronder vallen in elk geval:

- Medicijnen bij astmatische aandoeningen;
- Medicijnen bij epileptische aandoeningen;
- Medicijnen bij diabetes (uitgezonderd injecties!);
- Medicijnen tegen allergie;
- Antibiotica kuur;
- Neus-, oor- en oogdruppels;
- Hoestdrank;
- Medicijnen zoals Ritalin;
- Homeopathische medicijnen.

Zelfzorgmiddelen, hieronder vallen in elk geval:

- Neus-, oor- en oogdruppels;
- Pilletjes tegen tandpijn;
- Zalf tegen jeuk of schrale huid;
- Hoestdrank;
- Homeopathische middelen;
- Paracetamol.

Wanneer ouders vragen een medicijn toe te dienen, dat niet voorkomt in bovengenoemde lijst, vindt altijd eerst overleg plaats met de directie van de school en eventueel de huisarts.

4. Afspraken

In dit hoofdstuk meer informatie over de afspraken die wij hebben vastgelegd met betrekking tot het toedienen van geneesmiddelen.

4.1 Voorschriften

- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend op specifiek verzoek van ouders.
- Ouders vullen het formulier 'Overeenkomst gebruik geneesmiddelen' (zie bijlage 1) volledig in en ondertekenen dit. Dit formulier wordt zorgvuldig bewaard in het leerlingendossier.
- Het geneesmiddel moet in de originele verpakking zitten en de originele bijsluiter moet worden bijgesloten.
 - *Medicatie op doktersvoorschrift.* Indien er verschil is tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de ouders over de gewenste toediening of vraag de ouders om een schriftelijke verklaring van de arts over de gewenste toediening. Bij twijfel het medicijn nooit toedienen. Indien een medicijn niet toegediend wordt, dient dit meteen gemeld te worden aan de ouders.
 - *Zelfzorgmedicatie.* Indien er sprake is van een verschil tussen bijsluiter en de wijze van toediening, die door de ouders wordt gevraagd, dient het zelfzorgmiddel niet toegediend te worden. In geval van zelfzorgmedicatie dient de door ouders verzochte wijze van toediening altijd overeen te komen met de tekst van de bijsluiter. Indien een medicijn niet toegediend wordt, dient dit meteen gemeld te worden aan de ouders.
- Instructie m.b.t. toediening van de medicijnen wordt door de ouders aan alle leerkrachten van de betreffende groep gegeven.
- Een geneesmiddel wordt alleen toegediend door de leerkrachten (dus niet door invalkrachten of stagiaires). Indien dit niet mogelijk is, wordt overlegd met de directie. Deze bepaalt in dat geval, wie het medicijn mag toedienen.
- Voor ieder geneesmiddel wordt een 'Overzichtslijst geneesmiddelen' ingevuld (zie bijlage 2). Deze overzichtslijst is tevens een aftekenlijst. De leerkracht, die het geneesmiddel heeft toegediend, zet een paraaf. De ouder parafeert deze overzichtslijst wekelijks, op een vooraf afgesproken tijdstip. Deze lijsten worden toegevoegd aan het leerlingdossier in Eduscope.
- Bij calamiteiten met een geneesmiddel/zelfzorgmiddel (bijvoorbeeld toediening mislukt of gaat verkeerd) worden ouders hiervan z.s.m. op de hoogte gebracht. Indien nodig wordt door ouders ook contact opgenomen met de behandelend arts en/of de apotheek. (In de "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" staan telefoonnummers van beiden.)
- Geneesmiddelen worden bewaard in een koelkast of afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen. Geneesmiddelen waar niet op staat, dat ze in de koelkast moeten worden bewaard, mogen daar ook niet worden opgeslagen.
- Controleer altijd de uiterste gebruiksdatum en retourneer verlopen of overtollige medicijnen aan de ouders.
- Laat ouders een nieuw geneesmiddel/zelfzorgmiddel altijd eerst thuis gebruiken. Vraag hen voor te doen, hoe het geneesmiddel het beste gegeven kan worden, of pleeg overleg hierover.
- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend, als het dagelijkse ritme van de groep en een goede zorg voor de overige kinderen niet wordt belemmerd.

Het op eigen initiatief toedienen van een geneesmiddel/zelfzorgmiddel is niet toegestaan. Het stellen van diagnoses is altijd voorbehouden aan een arts. Bovendien zijn leerkrachten niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen. Het geven van bijvoorbeeld paracetamol wordt daarom niet toegestaan. Voor het geven van paracetamol en andere incidentele toedieningen kan een "zo nodig, maximaal, per ..." afspraak gemaakt worden met ouders/verzorgers. Deze afspraak moet ook schriftelijke vastgelegd worden. Voor EHBO verwijzen wij naar de instructies die de BHV-ers hierover gehad hebben.

5. Medische handelingen

In de Wet BIG is vastgesteld, welke handelingen door wie mogen worden uitgevoerd. Daarin is ook vastgelegd, dat de verantwoordelijkheid in principe gelegd wordt bij de persoon, die de handelingen verricht. De medische handelingen worden ingedeeld in drie categorieën.

5.1. Categorie 1: Voorbehouden handelingen

Deze zogenoemde ‘voorbehouden handelingen’ zijn handelingen die bij ondeskundige uitvoering (ernstige) risico’s met zich meebrengen. Deze handelingen mogen alleen door medisch bevoegde personen verricht worden. Het betreffen hierbij o.a. de volgende handelingen:

- Injecties;
- Heelkundige handelingen verpleegkundigen;
- Katheterisaties;
- Het gebruik van radioactieve stoffen.

Op onze basisschool zijn geen Big-geregistreerde personen aanwezig. Indien deze handelingen voor een leerling onder schooltijd noodzakelijk zijn, zal er in overleg met ouders en directie gezocht worden naar een oplossing. Deze oplossing kan bijv. inhouden dat de thuiszorg op school komt om de medische handelingen te verrichten.

In uiterste noodgevallen wordt een ieder geacht naar beste vermogen te handelen. Een wetsovertreding uit ‘overmacht’ is niet strafbaar. Het gaat dan om situaties die niet zijn voorzien.

5.2. Categorie 2: Afgeleide medische handelingen

Handelingen, die niet voorbehouden zijn, maar waarvan de uitvoering met de nodige zorgvuldigheid omkleed moet zijn.

Deze zogenoemde ‘afgeleide medische handelingen’ (zoals bijvoorbeeld het uittrekken van een sonde en toedienen van een klysma) zijn handelingen, die leerkrachten in principe wel zouden kunnen verrichten, mits er goede instructie is. Er is voor gekozen om deze handelingen niet door leerkrachten te laten uitvoeren, aangezien leerkrachten hiervoor niet opgeleid zijn en deze handelingen het onderwijs en de zorg voor de overige leerlingen kunnen belemmeren.

Toch hoeft dat niet te betekenen, dat kinderen waarbij ‘afgeleide medische handelingen’ verricht moeten worden in de tijd dat zij op school aanwezig zijn, niet toegelaten kunnen worden. Wanneer goede afspraken gemaakt kunnen worden met plaatselijke medici, paramedici of thuiszorgorganisaties (waarbij deze bevoegde en bekwame beroepskrachten de bovengenoemde handelingen komen verrichten op school), kan een kind mogelijk toch worden toegelaten. Dit gaat altijd in overleg met Intern Begeleider en directie.

5.3. Categorie 3: Eenvoudige handelingen

Hierbij gaat het om de ‘huis-, tuin-, en keukenhandelingen’, zoals verzorgen van schaafwondjes, verwijderen van pleisters en het toedienen van medicijnen anders dan injecties. Dit zijn handelingen, die in principe zonder problemen door leerkrachten uitgevoerd kunnen worden.

Wel dient men de instructies op te volgen omtrent de wijze van handelen (zoals het toedienen van medicijnen en handelingen volgens EHBO-regels).

6. Stroomschema

Actie	Wanneer	Wie
1. Verzoek om medicijnen toe te dienen of (toegestane) medische handelingen te verrichten.		Ouders
2. Beoordelen of aan het verzoek kan worden tegemoet gekomen conform het protocol.	Meteen na het verzoek.	Leerkracht i.o.m. directie
3. Indien de beoordeling negatief uitvalt de ouders duidelijk, met redenen omkleed, in kennis stellen van het besluit. (Dit stroomschema stopt hiermee bij punt 3.)	Zo spoedig mogelijk.	Directie
4. Indien de beoordeling positief uitvalt het formulier "overeenkomst gebruik medicijnen" nauwkeurig invullen. (Dit stroomschema gaat verder bij punt 5.)	Meteen na het besluit.	Leerkracht i.o.m. directie
5. Ouders verklaren zich akkoord door het formulier te ondertekenen.	Zo spoedig mogelijk.	Ouders
6. De ouders instrueren de betrokken leerkrachten.	Zo spoedig mogelijk.	Leerkracht en ouders
7. Toedienen medicijnen of uitvoeren handelingen kan conform de afspraken geschieden.	Nadat voorgaande punten zijn uitgevoerd.	Leerkracht
8. Elke dag wordt door de leerkracht het gebruik van medicijnen of het ondergaan van handelingen geparafeerd op de 'lijst medicijngebruik'.	Dagelijks bij toediening, wekelijks op een vooraf besproken tijdstip.	Leerkracht en ouders De ouders paraferen de lijst wekelijks op een vooraf besproken tijdstip.
9. Alle documenten, verband houdend met het verzoek worden bewaard in het digitale leerlingdossier (Eduscope).		Leerkracht

Overeenkomst gebruik geneesmiddelen

1. Hierbij geeft (naam ouder/verzorger*)

ouder/verzorger van (naam kind)

toestemming om zijn/haar* zoon/dochter* tijdens het verblijf op Montessorischool Haaksbergen het hierna genoemde geneesmiddel/zelfzorgmiddel* toe te dienen. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel* wordt toegediend conform het doktersvoorschrift (zie etiket van de verpakking), danwel het verzoek van de ouders/verzorgers* (zelfzorgmedicatie).

2. Naam geneesmiddel/zelfzorgmiddel:

3. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt verstrekt op voorschrift van:

Naam en functie/relatie tot het kind:

o Telefoonnummer behandelend arts:

o Naam en telefoonnummer apotheek:

o Telefoonnummer van ouder/verzorger:

4. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient te worden verstrekt van: (datum) tot (datum).

5. Dosering:

6. Tijdstip(pen):

Bijzondere aanwijzingen:

.....

7. Wijze van toediening: o Mond, o Neus, o Oog, o Oor, o Huid, o Anders, nl.

8. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel zal worden toegediend door (naam leerkracht).

9. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient bewaard te worden op de volgende plaats:

10. Evaluatie van toediening is: (datum).

11. De school kan bij twijfel of onduidelijkheid zelf contact opnemen met de behandelend arts en/of apotheker. Ja/nee*.

12. De school is niet aansprakelijk voor de eventuele bijwerkingen, die kunnen optreden als gevolg van het door haar personeel toegediende geneesmiddel/zelfzorgmiddel.

Voor akkoord. Haaksbergen, datum:

Handtekening ouder/verzorger:

Namens Montessorischool Haaksbergen:

Naam directie: Handtekening directie:

